

SUKAR HORIA

Zaintzaren herrian bizitza posibleagoa da

Gure herri eta hiriek ez gaituzte zaintzen. Lurra falta zaigu, berdeguneak, espazio komunitarioak. Gure herria kapitalaren zerbitzura dago diseinatuta. Zaintzaren herrian, ordea, bizitza da erdigunea.

Lehen Kale Nagusia zegoen, hiria zeharkatzen zuen kale erraldoi bat. Kontsumitzea eta produzitzea zentroan zuden, erritmo frenetikoa, eta bizia zirrikietan, bazterretan. Bizia kolonizatuta, kanporatuta, lehortzeraino xurgatuta. Turistentzako erakusleho bihurtuta.

Baina porlanaren azpian lurra topatu genuen. Leku batzuetan padurak berreskuratu ziren, beste batzuetan baso biziak, baita zelaiak ere. Hegazti ugari hurbiltzen da hezeguneetara, intsektuak daude nonahi, pagoak, haritzak, lizarrak. Haien bidea egiten dute.

Hiriaren tamaina txikitzeaz batera gertatu zen hori, biodibertsitatearen leheneratzea lehentasun bihurtu zenean. Zaintzaren herrian, dagoen lekua izaki bizidunon artean banatzen da. Babesleku klimatikoa da. Egia esateko, ez dugu besterik behar. Ulertu dugu ez gara tokien jabe, aterpea eta munduari begiratzeko txoko goxo eta seguru bat baino ez ditugula behar.

Hiri-ortu andana dago etxeen alboetan, eskaileretan, teilatuetan: elikadura burujabetza lehentasun bihurtu zenean gertatu zen hori. Hormetan ere landa-

reak eta belarra daude. Arnasa har deza-kegu sakon, ekoizpen-moduetatik kutsatzeak aukera izateari utzi ziolako.

Orain, zaintzaren herrian, bizitza posibleagoa da. Oinezkoen neurriera egin da dago. Gehienok bizikleta bat dugu, eta badira oinez edo gurpildun aulkiz edonora mugitzeko bideak. Hamabost minutura dauzkagun merkatuak. Ni egunero joaten naiz hara. Trukeen ostean, gehienok bertan bazkaltzen dugu. Laster batzar orokorrera noa, merkatuko postuetako egurra hondatzen ari da, eta konpontzea proposatuko dut.

Gero, blokeko labadora erabiliko dut, Garazi eta biok geratu ginen bere alabaren arropak jarriko nituela nire asteroko koladan. Beste hiru lagunekin bizi naiz eta Garaziren alabarekin. Gogorra da batzuetan hazkuntzarekin asmatzea, baina moldatzen gara. Orain gogoratu dut, azkenean auzokoari tokatu zitzaion espazio komunak garbitzea, horrek esan nahi du aste honetan niri tokatzen zaidala! Antolatatu beharko dut neure burua. Eskerrak etxetik kanpoko lana mugatuta dagoela.

Gainera, laster urtebeteko atsedena tokatuko zait, eta denbora izango dut leku berriak esploratzeko, gero Garaziren alabari istorioak kontatzeko.

Azaroaren 30erako Bilbon Zaintzaren Herria antolatu du mugimendu feministak. Gure herriak nolakoak izango diren eraikitzen hasiko zara? ●

Arrosa gorria

LEIRE NARBAIZA
ARIZMENDI
IRAKASLEA

Lagun baten aitaren hiletan egon nintzen aurrekoan. Lagunak lore-sortetatik lore bana hartzeko esan zigen bertaratutakoei, nahi izanez gero. Loreei ezin diet ezetzik esan, askoz gutxiago arrosei, batez ere gorriei. Hala, arrosa gorri eder bat hartu nuen.

Arrosa eskuan, agurtzen ibili nintzen aspaldiko ezagunak, horrelakoetan gertatzen den moduan. Lauk-edo, txantxetan, esan zidaten lorea ikustean: ze, PSOEkoa egin zara?

Pertsona bakarrak esan zidan lore ederra nuela, Espainiako alderdiari erreferentzia egin barik, eta besteek esanda-

koa kontatu nion. Berak erantzun zidan loreen sinbolismoa ere ostu digutela, eta ez diegula laga behar.

Zer pentsatua eman zidan lagunaren esaldiak. Loreen erregina, pasioaren ikurra, partidu politiko bati lotuta betiko. Eta berdin zait alderdi horren ideologia, gure burmuinak beti lotuko ditu-eta.

Eta zenbat halako ote dagoen historian! Svastikarena ere hala, herri askotan eguzki-ikur zena ideologia batek lapurtu, eta betiko kriminalizatu.

Arrosa gorria ostu digute. Beraz, estima ditzagun arrosok direnagatik, edertasun hutsa disfrutatzearen, huts-hutsean. ●